

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Bîrsanu împotriva lui Nicolae Chiroșca cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și cheltuielile de judecată,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-1170/23
nr. PIGD 2-21010597-01-2ra-17082023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432, alin. (2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Galușceac
Curtea de Apel Chișinău, jud. D. Dulghieru, G. Dașchevici, V. Sîrbu

23 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de către Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 22 ianuarie 2021 Dumitru Bîrsanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Chiroșca cu privire la încasarea sumei de 25 000 euro convertiți în valută națională conform cursului BNM din data emiterii hotărârii, cu titlu de datorie, a sumei de 360,14 euro convertiți în valută națională conform cursului BNM din data emiterii hotărârii, cu titlu de dobândă de întârziere și a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în sumă de 16 122 lei, cheltuieli de corespondență în sună de 610,95 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, iar în total suma de 21 732,95 lei.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată Dumitru Bîrsanu a indicat că, în data de 05 martie 2011 prin recipisă, Nicolae Chiroșca a luat cu împrumut de la Dumitru Bîrsanu suma de 15 000 euro pe un termen nedeterminat și s-a obligat să restituie împrumutul la cererea creditorului.

3. Ulterior, la 07 octombrie 2017, Nicolae Chiroșca prin recipisă a luat de la Dumitru Bîrsanu un alt împrumut în valoare de 10 000 euro, la fel pe un termen nedeterminat și s-a obligat să întoarcă împrumutul la cererea prealabilă din partea creditorului.

4. Dumitru Bîrsanu a menționat că împrumuturile au fost oferite lui Nicolae Chiroșca pentru o perioadă nedeterminată, pe un termen rezonabil, respectiv, ținând cont de faptul că de la data acordării împrumuturilor și până în prezent s-a scurs o perioadă mare de timp, iar debitorul nu a restituit împrumutul, rezultă că termenul rezonabil a expirat, deci creditorul are dreptul de a pretinde restituirea banilor oferiți cu împrumut.

5. În total, valoarea împrumuturilor oferite lui Nicolae Chiroșca constituie suma de 25 000 euro.

6. Dumitru Bîrsanu a relatat că, termenul rezonabil menționat în recipisele sus indicate a fost depășit cu mult timp în urmă, respectiv păstrarea sumelor de bani primite de la creditor, după recepționarea somației prealabile, constituie o privare ilicită de proprietate.

7. Reclamantul, a indicat că, având intenția de a soluționa litigiul pe cale amiabilă, s-a adresat către Nicolae Chiroșca de nenumărate ori cu solicitarea verbală de a-i restitui împrumuturile, la care pârâtul inițial accepta întoarcerea datoriei, ca mai apoi să tot amâne data restituirii banilor și în final să dispară, evitând complet onorarea obligațiilor.

8. La 20 noiembrie 2020, Dumitru Bîrsanu a expediat la adresa de domiciliu al pârâtului, somația prealabilă de restituire a împrumutului, prin care a solicitat de la Nicolae Chiroșca ca în termen de 30 zile calendaristice de la momentul recepționării somației de plată, să-și onoreze obligațiunile asumate prin recipisele de împrumut al banilor din 05 martie 2011 și din 07 octombrie 2017, cu restituirea datoriei scadente în sumă totală de 25 000 euro. Plicul împreună cu somația prealabilă din 20 noiembrie 2020 și cotorul avizului de recepție seria DS 2001150164AR sau întors înapoi la expeditor cu mențiunea „nereclamat”, deși debitorul locuiește pe adresa respectivă.

9. La 01 decembrie 2020, creditorul Dumitru Bîrsanu s-a adresat cu cerere către executorul judecătoresc Miron Iacob, prin care a solicitat înmânarea actelor de procedură.

10. Respectiv, prin procesul-verbal/actul de constatare în procedura de executare nr.010-129C/2020 din data de 29 decembrie 2020, executorul judecătoresc Miron Iacob a confirmat înmânarea somației prelabile din 20 noiembrie 2020 către Nicolae Chiroșca prin intermediul soției sale Elena Caziuc, contrasemnătură la 09 decembrie 2020. Somația a mai fost notificată prin intermediul poștei electronice a avocatului Andrieș Lazăr la 24 decembrie 2020, inclusiv prin discuția telefonică purtată de executorul judecătoresc cu Nicolae Chiroșca din 24 decembrie 2020, în cadrul căreia ultimul a recunoscut că a primit somația și anexele la aceasta, însă a refuzat restituirea datoriei pe motiv că nu are datorii față de Dumitru Bîrsanu.

11. Reclamantul a mai indicat că la 10 decembrie 2020, orele 11:13, Dumitru Bîrsanu de pe numărul său de telefon a expediat mesajul text la numărul de telefon al lui Nicolae Chiroșca, prin care a solicitat restituirea împrumutului de 25 000 euro în termen de cel mult 30 de zile din data primirii sumației, iar în caz contrar a atenționat că se va adresa în instanța de judecată.

12. Dat fiind faptul că Nicolae Chiroșca nu a restituit împrumutul, a amânat periodic executarea obligațiunilor, apoi a dispărut, negând existența datoriei și deoarece evită prin orice metodă contactul cu creditorul, este rău intenționat și de rea-credință, urmărind exclusiv scopul de a induce în eroare creditorul și de a amâna executarea obligațiilor, or începând cu data de 09 decembrie 2020 și până în prezent acesta se folosește ilegal de bani.

13. În aceste circumstanțe Dumitru Bîrsanu se consideră îndreptățit de a solicita de la Nicolae Chiroșca restituirea împrumutului în mărime de 25 000 euro în temeiul recipiselor din 05 martie 2011 și din 07 octombrie 2017, la fel urmează să plătească dobânda de întârziere pentru neexecutarea obligației în termen, începând cu data scadenței plăților din 09 decembrie 2020.

14. Nicolae Chiroșca, începând cu data de 09 decembrie 2020, când a primit somația prin intermediul executorului judecătoresc, contrasemnata de soția sa, a fost pus în întârziere de executare a obligației de restituire a împrumutului în temeiul recipisei din 05 martie 2011 și 07 octombrie 2017, respectiv de la această dată încep să se calculeze dobânzi de întârziere.

15. Reclamantul a menționat că urmare a adresării prezentei cereri de chemare în judecată a fost nevoit să încheie un contract de asistență juridică cu un avocat și a suportat cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, fapt confirmat prin Ordinul de plată seria QL 214384 din 20 ianuarie 2021.

16. Totodată, a relatat că din categoria cheltuielilor de judecată mai fac parte și cheltuielile de corespondență poștală, care la caz constituie suma de 10,95 lei întinderea cărora se demonstrează prin bonul de plată din 20 noiembrie 2020. La fel, ca urmare a eschivării de la recepționarea corespondenței poștale, din contul pârâtului mai urmează a fi compensate și cheltuielile în sumă de 600 lei legate de înmânarea actelor de procedură prin intermediul executorului judecătoresc Iacob Miron, conform ordinului de încasare a numerarului din 29 decembrie 2020.

17. Având în vedere că urmare a adresării în instanța de judecată, Dumitru Bîrsanu a fost nevoit să achite taxa de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii, ce constituie suma de 16 122 lei, confirmată prin bonului de plată din 22 ianuarie 2021, astfel, solicită încasarea acestei sume din contul lui Nicolae Chiroșca.

18. Prin hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dumitru Bîrsanu, s-a încasat de la Nicolae Chiroșca în beneficiul lui Dumitru Bîrsanu suma de 14 000 euro cu titlu de datorie și suma de 206,38 euro cu titlu de dobânda de întârziere, echivalent în lei moldovenești conform cursului valutar a Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii judecătorești, suma de 9 031,89 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 5 110,95 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei, în rest, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea. (f.d. 166,176-183, vol.I)

19. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 02 noiembrie 2022 de către Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac. (f.d. 174-17, vol.I)

20. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 05 aprilie 2023 a respins apelul declarat de către Dumitru Bîrsanu, a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d.219,220-228, vol. I)

21. Instanțele de judecată, reținând prevederile art. 512, alin. (1), art. 514, art. 574, alin. (1) și alin. (2), art. 666 din Codul civil (în redacția legii în vigoare până la 01 martie 2019), au concluzionat că cererea de chemare în judecată este parțial întemeiată, or, niciuna dintre părți, nu au negat faptul transmiterii de către Dumitru Bîrsanu lui Nicolae Chiroșca a sumelor bănești indicate în recipise în valoare de 25 000 euro.

22. Totodată, instanțele de judecată au constatat că Nicolae Chiroșca a stins parțial datoria în mărime de 11 000 euro, fapt confirmat dispozițiile de plată Cod CDUM 030751 din 26 ianuarie 2018, 04 martie 2018, 29 martie 2018, 02 mai 2018, 10 iulie 2018, 26 iulie 2018, 02 septembrie 2018, 27 septembrie 2018, 25 octombrie 2018, 04 decembrie 2018, 26 decembrie

2018, 28 februarie 2019, 03 aprilie 2019, 15 mai 2019, 06 iunie 2019, 08 august 2019, 20 august 2019, 18 septembrie 2019, 08 octombrie 2019, 18 octombrie 2019, 25 octombrie 2019, 31 ianuarie 2019.

23. Argumentul lui Dumitru Bîrsanu precum că suma de 11 000 euro a fost transmisă în contul stingerii altor obligații și anume din raportul de împrumut din 12 septembrie 2018 încheiat între Dumitru Bîrsanu și SRL „La Harap Alb”, a fost respins de către instanțele de judecată din motiv că Dumitru Bîrsanu nu a reușit să justifice transmiterea sumelor date în contul stingerii altor datorii, respectiv, odată ce acesta a recunoscut faptul că i-a fost transmisă suma de 11 000 euro în temeiul dispozițiilor de plată invocate supra nu există temeuri legale cu privire la încasarea din contul lui Nicolae Chiroșca a sumei de 25 000 euro.

24. La fel, instanțele de judecată au accentuat că în ipoteza în care Dumitru Bîrsanu pretinde că suma respectivă a fost restituită în baza altor raporturi juridice, nu a explicat rațiunea înaintării la data de 21 iulie 2021 a cererii în instanța de insolvență, prin care a solicitat validarea creanței a creditorului Dumitru Bîrsan față de debitorul insolvenței SRL „La Harap Alb” în mărime de 166 844,51 lei, născută în baza contractului de împrumut din 12 septembrie 2018, or, în atare condiții sumele de bani transmise prin dispozițiile de plată în situația în care aveau drept destinație stingerea datoriei formate în baza contractului de împrumut din 12 septembrie 2018, Dumitru Bîrsan nu avea temei de a înainta cerere cu privire la validarea creanței, deoarece sumele achitate acoperă integral creanța pretinsă.

25. Instanțele de judecată au mai reiterat că alegațiile lui Dumitru Bîrsan precum că sumele achitate erau plățile pentru stingerea datoriei în baza contractului de împrumut din 12 septembrie 2018, vin în contradicție cu faptul că o parte din sumele de bani achitate au fost restituite până la încheierea acestui contract, prin urmare aceste achitări nu au nici o tangență cu contractul din 12 septembrie 2018, or achitățile au fost efectuate până la această dată.

26. Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată. (f.d. 2-8, vol.II)

27. În motivarea recursului Dumitru Bîrsanu a indicat că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea, menționând că argumentele invocate de către acesta nu au fost examinate și combătute în mod corespunzător, prin urmare, instanțele de judecată au examinat superficial materialele cauzei, adoptând o hotărâre nemotivată.

28. Recurentul a susținut că a probat în mod incontestabil existența raporturilor juridice de împrumut încheiate între Nicolae Chiroșca și Dumitru Bîrsanu în baza recapiselor din 05 martie 2010 și din 07 octombrie 2017, la

fel și mărimea împrumutului de 25 000 euro. Nicolae Chiroșca nu a negat existența datoriei și anume a sumelor indicate în recipise, astfel că alte probe nu mai urmează a fi administrate în această privință.

29. Referitor la dispozițiile de plată anexate de către Nicolae Chiroșca la materialele cauzei, recurentul a menționat că acestea nu servesc ca dovadă de restituire parțială a datoriei ca persoană fizică, ci ca plată a unor sume din contul persoanei juridice în contul altor rapoarte juridice existente între Dumitru Bîrsanu și SRL „La Harap Alb”. Astfel, instanțele de judecată greșit au luat în considerare dispozițiile de plată prezentate ca dovada restituirii împrumutului în baza recipiselor din 05 martie 2010 și din 07 octombrie 2017, or, aceste înscrisuri nu demonstrează întoarcerea datoriei anume în baza recipiselor care sunt obiect al litigiului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:
„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

31. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

32. Art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

33. Art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

34. Art. 432, alin. (2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.”

35. Art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i

s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

36. Art. 432, alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

37. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă sus-citat, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or decizia recurată a fost pronunțată la data de 05 aprilie 2023, expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la 15 iunie 2023. (f.d. 229, vol.I)

Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, a exercitat dreptul de contestate cu recurs în data de 28 iulie 2023.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

39. Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, la caz, 28 iulie 2023.

40. Din analiza recursului declarat rezultă că Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, a invocat temei de admisibilitate faptul că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Oleg Cășuneanu, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432, alin. (2), lit. a) și c) din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

42. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432, alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe.

43. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

44. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

45. În speță, completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

46. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

47. Drept urmare, completul de judecată reține că argumentele invocate de către Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

48. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431, alin. (1), (2), art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440, alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de către Dumitru Bîrsanu, reprezentat de avocatul Nicolae Chiriac, împotriva deciziei din data de 05 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă